

Quebec-eko enpresak frantsesteko prozesuaren lorpen eta gabeziak azaldu ditu Bernard Salvailek

Frantses Hizkuntzaren Bulegoko zuzendariak ezinak agerian utzi ditu

Iñaki Petxarroman / Bartzelona

Duela 20 urte hasi zen Quebecoko enpresak legez frantsesteko prozesua. Herrialdeko Asanblada Nazio-

nalak hizkuntz politikaren lehentasuntzat jo zuen enpresen frantsestea, eta erakunde bat sortu zuen horretaz arduratzeko: Frantses Hizkuntzaren Bulegoa. 50 langile baino

gehiagoko enpresa guztiak bulego horretan izena ematera eta frantsestera derrigortu zituzten arren, enpresen %30ek ez dute jaso Frantseste Agiria.

BERNARD Salvaile Quebecoko Frantses Bulegoko zuzendariak azaldu zuenez, frantsesteko prozesua era oso garbian ageri zen Asanblada Nazionalak 1977an onartutako legean: 50 langile baino gehiago zituzten enpresa guztiek beren izena eman beharra zuten Frantses Hizkuntzaren Bulegoan sei hilabeteko epean; ondoren, urtebeteko epea ematen zien enpresaren egoera linguistikoa aztertzeko eta azterketa horren berri bulegoari emateko. Azterketa horren ondoren, bulegoak Frantseste Agiria ematen zien baldintza hauek betetzen zituztela ikusten bazuen: frantsesa ezagutzea enpresaren arlo guztietan; lanean eta barne komunikazioetan, lan ageritan, publizitatean eta kanpoko harremanetan frantsesa erabiltzea; frantses terminologia erabiltzea; eta terminologia berrietan frantsesa erabiltzea.

Salvailek azaldu zuenez, 20 urte igaro diren arren, herrialdeko enpresen %30ek oraindik ez dute lortu Frantseste Agiria, eta prozesua aurrera eramateko «zailtasun handiak» ageri dira.

Esan zuenez, 1980ko hamarkadan zehar enpresa ugari bete zituzten legearen baldintzak, baina 1990eko hamarkadan geldialdi handi bat nagusitu zen. Besteak beste, zailtasunen artean aipatu zuen enpresaren egoitza nagusia Quebecetik kanpo izatea, edota Montrealean izatea. Gaineratu zuenez, teknologia berriekin zenbat eta gehiago lan egin, orduan eta gutxiagok lortu dute Frantseste Agiria. Ildo horretan, ekonomiaren eta informazioaren mundializazioak «oztopo handiak» ekarri dizkiela azaldu zuen, prozesu horrek ingelesaren nagusitasunaren alde jotzen baitu. Halaber, kanpoko merkatuekin harreman handia duten herrialdeko enpresek besteak baino gutxiago bete dituzte legearen baldintzak.

Quebec-eko egoeraz aritu zen Bernard Salvaile, Frantsesaren Bulegoko zuzendaria.

Aitzakiak eta borondate falta

Frantsesaren Bulegoko zuzendariak azaldu zuenez, enpresek askotan prozesua atzeratzeko aitzakiak jarri izan dituzte, esaterako, krisi ekonomikoa zela-eta beste lehenetasun batzuk zituztela. Aldi berean, askok eta askok ez dute izenik eman bulegoan, eta hizkuntza azterketa ez

dute epearen barruan egin. Horrek denak prozesua atzeratzea besterik ez duela ekarri esan zuen Salvailek. Hala ere, agiria lortu ondoren ere enpresa askotan «atzeratze prozesu handiak» gertatu direla adierazi zuen. Horren adibideztat jo zuen hizkuntz normalizazio prozesua zainitzeko enpresetan sortu behar ziren frantseste batzorde gehienek bilerarik ez egitea.

Egoera ikusita, 1996an Gobernuak hizkuntza politikaren ildo berriak azaldu zituen, eta haien artean inportanteenetakoa zen enpresak behartzea frantseste prozesua betetzera. Hala ere, zailtasun handiak daukela azaldu zuen Frantses Bulegoko zuzendari Bernard Salvailek, eta frantsesteari etengabe bultzada eman behar zaiola gaineratu.

Eusko Jaurlaritzaren ordezkariak Bartzelonan.

Quebecoko Gobernuak eta Kataluniar Generalitateak antolatutako lan mintegian Eusko Jaurlaritzaren ordezkariak bat ari da parte hartzen. Besteak beste, Bartzelonan dira Josune Ariztondo Hizkuntza Politikarako sailburuordea, Jokin Azkue HABEko zuzendaria eta Xabier Aizpuru Kultura Saileko Ikerketa eta Informazio zuzendaria.

Gaztelera nagusitze bidean Galizian

MODESTO A. Rodriguez Neira Santiagoko Unibertsitateko irakasle eta Galiziako Mapa Soziolinguistikoaren arduradunak ere hitzaldia eskaini du Bartzelonan antolatutako mintegian. *Galiziako Hizkuntz Planifikaziorako iturriak*: MSG izenburupean Galiziako egoera soziolinguistikoaren analisi bat egin zuen Compostelako unibertsitateko irakasleak, 1992an egindako inkestan oinarrituta. Esan zuenez, gaztelaren erabilera nagusitzen ari da Galizian, batez ere hirietan eta gazteen artean, baina baita ere betidanik galiziera nagusi izan den landa eremuetan ere.

Rodriguezek kezkarritzat jo zuen Galizian gertatu den galizieraren transmisioaren etena, eta herrialdean azken urteotan gertatu den fenomeno soziolinguistiko nagusitzat jo zuen. Ildo horretan, gaztelaren indarrari aurre egiteko Galiziako Administrazioak hartutako neurriak ez direla aski nabarmendu zuen irakasleak. Rodriguezek gaztelaren alde jotzen duten hainbat faktore aipatu zituen: landa eremuetatik hirirako emigrazioa, gaztelarazko eskolaratzea orain dela gutxi arte, gaztelaniazko hedabideen nagusitasuna, bi hizkuntzen arteko alde txikia... Rodriguezek esan zuenez, elebitasun desorekatua nagusitzen ari da Galizian, betiere gaztelaren poderioz.